

DOCUMENTAIRE

Emotionele reacties

Braziliaanse koorts, een film over Zeeuwse emigranten, is in Brazilië enthousiast onthaald.

door Peter van den Assem

OOSTBURG – In de negentiende eeuw emigreerde een groep Zeeuws-Vlamingen naar Brazilië. Ze leidden er een komervol bestaan. De film die erover gemaakt is, is morgen te zien in het Ledeltheater in Oostburg.

Braziliaanse koorts. Zo werd het fenomeen genoemd. De plattelanders die in de negentiende eeuw vanuit Zeeuws-Vlaanderen, Zuid-Beveland en Schouwen naar Brazilië trokken om er een nieuw bestaan op te bouwen. Gedreven door armoede lieten ze zich ronselen, om vervolgens vanuit Antwerpen per zeilschip de oversteek te maken. De ontberingen namen ze voor lief, want in Brazilië wachtte immers een gouden toekomst: een huis, een stuk land, inkomsten. Althans, dat was hun beloofd. De realiteit bleek anders. Er was niets, behalve oerwoud, een moordende hitte, gifslangen en de mores van de grootgrondbezitters. Een menswaardig bestaan zat er niet in, laat staan enige welvaart. En geld om terug te keren naar Nederland was er niet. Braziliaanse koorts is ook de titel van de film die Arjan van Westen en Monique Schoutens over de emigranten maakten. Ze gingen naar Brazilië en spraken in de verschillende kolonies met nazaten: afstammelingen van de Zeeuwen die destijds de overtocht maakten. In de documentaire zien we dat de smeltkroes zijn werk gedaan heeft. De nazaten zijn Brazilianen geworden. Maar wel Brazilianen met een Nederlands uiterlijk en met namen als Laurett, Boone en Heule. Een steeds kleinere groep spreekt nog Zeeuws ('Hollands' noemen ze het zelf) met een Braziliaanse tongval. Een opvallende combinatie...

Arjan en Monique zijn net terug uit Brazilië, waar ze de film - er is ook een Portugese versie van - onder de aandacht brachten. De Braziliaanse tv-journaals besteedden er uitgebreid aandacht aan. „We hebben eigenlijk alleen maar positieve reacties gehad,” zegt Arjan van Westen. „Het was goed om er weer te zijn. Een aantal van de

mensen die we voor de film geïnterviewd hebben, is er nu, een jaar later, slecht aan toe. En één van die mensen is overleden. We hadden de film nu dus niet meer zo kunnen maken. Die geschiedenis is aan het verdwijnen.” De film is vertoond in Rio de Janeiro en in Vitória, de hoofdstad van de deelstaat Espírito Santo, waar de Zeeuws-Vlaamse emigranten destijds terecht kwamen. Arjan: „Mensen reageerden best emotioneel op de film. Zij zien natuurlijk ook dat die taal, dat Hollands zoals zij het noemen aan het verdwijnen is. Ik was zelf verrast toen er een familie naar ons toe kwam, mensen die wij niet

kenden en die ook nog Nederlands spraken. Er waren ook mensen bij van niet-Hollandse afkomst. Die waren op hun beurt weer verrast dat er nazaten van Nederlanders in Espírito Santo woonden. Dat wisten ze niet.” De film wordt zondag 17 mei om 15.00 uur vertoond in het Ledeltheater in Oostburg. In datzelfde theater werd decennia terug een inzamelingsactie gehouden voor die ‘vergeten’ Zeeuws-Vlamingen in Brazilië. Van Westen: „Die acties werkten niet. Ik heb gezocht naar de archieven, om te zien hoeveel er precies is ingezameld en overgemaakt. Maar ik heb ze nogens kunnen vinden.”

Arjan van Westen en Monique Schoutens zijn net terug uit Brazilië, waar ze hun film 'Braziliaanse koorts' hebben gepromooot. De documentaire over de Zeeuwse emigranten is er met applaus ontvangen. foto Leo Adriaansen

Sluiting sport- en zwemhal Breskens slechts gerucht

BRESKENS – Van sluiting van Roompot zwemparadijs en sporthal Scheldeveste is geen sprake, aldus een medewerkster van Scheldeveste. Het enige wat er gebeurt, is een verbouwing.

In Breskens doen wel geruchten de ronde over de toekomst van de twee voorzieningen, aldus de fractie Lijst Babijn in de Sluise gemeenteraad. De fractie heeft het college van B en W schriftelijk op heldering gevraagd. De bouw van de sporthal en het zwembad voor de hele omgeving was jaren geleden een eis van de gemeente bij realisatie van een bijbehorend recreatie-bungalowpark.

EU-heffing raakt Euro-Mit Staal

door Frank Balkenende

VLASSINGEN – Wat staalbedrijf Euro-Mit Staal in Vlissingen-Oost vreesde, is nu ook gebeurd. De Europese Commissie heeft een invoerheffing voor elektrisch staal ingevoerd. Euro-Mit Staal dreigt daarvan slachtoffer te worden. Banen zijn in het geding. Bij het Vlissingse bedrijf werken 65 mensen.

Euro-Mit Staal moet een heffing van bijna 36 procent betalen op de invoer van transformatorstaal uit Japan. De zaak draait om de import van elektrisch staal uit de Verenigde Staten, Rusland, China, Zuid-Korea en Japan. Euro-Mit Staal snijdt van het Japanse staal dunne platen, die het hart vormen van grote transformato-

ren die Europese multinationals bouwen voor onder meer energiecentrales. De Europese Commissie meent echter dat dit type staal voor te lage prijzen op de Europese markt wordt aangeboden. Euro-Mit zegt dat haar transformatorstaal uit Japan zeer hoogwaardig, daardoor geen koopje en in die zin onvergelijkbaar is met ander geïmporteerd elektrisch staal. Het vindt de invoerheffing dan ook onterecht. Hoe hard de Europese antidumping-maatregel

► Een importheffing jaagt Euro-Mit Staal in Vlissingen op kosten, waardoor banen op het spel komen te staan.

er bij Euro-Mit Staal inhakt, kan general manager Peter de Graaff nog niet precies zeggen. „Zo is nog onduidelijk of Europese afnemers bereid zijn eventuele prijsstijgingen te accepteren. Zo ja, dan blijft de schade beperkt.”

Voor de korte termijn verandert er weinig, laat De Graaff weten. Het bedrijf, dat in Den Haag en Brussel heeft aangeklopt om de heffing van tafel te krijgen, stelt dat de invoerheffing haaks staat op milieudoelstellingen van de Europese Unie. Die heeft voorgeschreven dat transformatoren voortaan zeer energiezuinig moeten zijn.

Daarvan zal weinig terechtkomen als het financieel aantrekkelijker is transformatoren buiten Europa te gaan bouwen.

OSSENISSE

Apple Pie & Cream in 't Schallemaaj

De band Apple Pie & Cream speelt morgen in 't Schallemaaj in Ossenisse. De vijf muzikanten maken gebruik van muziekinstrumenten zoals cajon, mondharmonica, viool en djembé. Na het optreden kunnen bezoekers voor 12,50 euro mee eten met de muzikanten. Aanmelden voor 17.00 uur.

KLOSTERZANDE 'Gevecht' jonge dj's in café De Klaroen

Café De Klaroen in Kloosterzande biedt vanavond, zaterdag, een podium aan een serie jonge dj's. Ze strijden tegen elkaar om een plek te veroveren op de zaterdagavond van De Molenstraatfeesten in Kloosterzande; 4 juli is dat. De dj-battle in De Klaroen aan de Cloosterstraat 40 is vanaf 21.00 uur.

HULST

De Mutsen doen gooï naar zonnepanelen

Carnavalsvereniging De Mutsen uit Hulst probeert tien zonnepanelen in de wacht te slepen via de actie Het Zon Effect. De panelen zijn bedoeld voor de bouwplek in Duivenhoek om op energiekosten te besparen. Stemmen op De Mutsen (en andere verenigingen naar keuze) kan tot en met 21 juni op www.hetzoneffect.nl.

TERNEUZEN

FNV over gevolgen vrijhandelsakkoord

Vakbond FNV houdt maandag in het kantoor aan de Axelsestraat 7 een discussieavond over het vrijhandelsakkoord TTIP tussen de Europese Unie en de VS. De vrees bestaat dat dit verdrag Europese milieunormen zal uithollen en het sociale Europa onder druk zet. Spreker is vanaf 19.30 uur landelijk FNV'er George de Roos.

AXEL/SAS VAN GENT

Avondvierdaagse maandag van start

In Axel en Sas van Gent begint maandag de jaarlijkse avondvierdaagse. Startplaats in Axel is vanaf 18.00 uur de kantine van FC Axel. In Sas van Gent is scouting De Kwet aan de Sportkade het vertrekpunt; 15 km om 18.00 uur, 10 km tussen 18.30 en 19.00 uur en de vijf om 19.00 uur. In Axel worden dezelfde afstanden gelopen.

Zaterdag 13 juni 2015
DELTA RIDE FOR THE ROSES

Fiets mee!

deltaridefortheroses.nl

